

4.sz. HÍRLEVÉL

A Nemzetgazdasági Minisztérium a Széchenyi 2020 program keretében a Gazdaságfejlesztési és Innovációs Operatív Programon belül közétette „A munkahelyi egészség és biztonság fejlesztése” tárgyú felhívást, melyre a Független Szakszervezetek Demokratikus Ligája és a Vállalkozók és Munkáltatók Országos Szövetsége konzorciumi partnerség keretében a számítógép, optikai termék gyártása nemzetgazdasági ágazatban a GINOP-5.3.4-16-2016-00013 azonosítószámú projektet valósítja meg.

A munkaegészségügyi szaktevékenység végzésének másik eleme a munkahelyén túl a foglalkozás-egészségügyi szolgáltatás.

Foglalkozás-egészségügyi szolgálat: olyan, elsősorban preventív szolgálatot jelent, amelynek feladata egyrészt a munkahelyi megterhelés (fizikai, szellemi, lelki) és a munkakörnyezeti kóros tényezők (fizikai, kémiai, biológiai, pszichoszociális, ergonómiai) felkutatása, folyamatos ellenőrzése; másrészt javaslattétel ezek egészségét nem károsító szinten tartásának módszereire; harmadrészt a munka adaptálása a munkavállalók képességeihez testi, szellemi és lelki egészségi állapotuknak megfelelően; negyedrészt a munkavállalók egészségének ellenőrzése munkájukkal kapcsolatban;

A foglalkozás-egészségügyi szolgáltató legfontosabb feladatai a teljesség igénye nélkül:

- a munkavállalók előzetes-, időszakos orvosi vizsgálatokon megállapítja az adott munkakörre, szakmára való egészségi alkalmasságát és meghatározza a foglalkoztathatóság feltételeit, és a munkakörönkénti foglalkozás-egészségi osztályba sorolást
- elvégzi a rendkívüli- és záró orvosi vizsgálatokat.
- közreműködik az orvosi alkalmassági vizsgálati protokoll elkészítésében;
- meghatározza és ellenőrzi a munkavállalók munkavégzéssel kapcsolatos terhelhetőségét;

SZÉCHENYI 2020

Európai Unió
Európai Szociális
Alap

BEFETKÉTÉS A JÖVŐBE

- a munkahigiéne által feltárt adatok ismeretében elemezi az egyes munkakörnyezeti kóroki tényezők emberre kifejtett hatását, az ember válaszreakcióját és feltárja az utóbbi jellemzőit;
- kidolgozza és alkalmazza a foglalkozási megbetegedések korai felismerésére alkalmas eljárásokat;
- fokozott figyelmet fordít a fiatalok, a nők, a terhes nők, a szoptató anyák, az időskorúak, az idült betegek, a megváltozott munkaképességű és a fogyatékos munkavállalók egészségi állapotának munkavégzésük során történő ellenőrzésére;
- kezdeményezi a megváltozott munkaképességű személyek foglalkozási rehabilitációját és részt vesz a folyamatban.

A munkáltatónak a szokásos foglalkozás-egészségügyi szolgáltatáson túl - a munkavédelmi törvény előírása értelmében - néhány ún. munkaegészségügyi szaktevékenységnek minősített feladatot is el kell végeznie. Ezek a következők:

- üzembe-helyezés
- soron kívüli ellenőrzés
- sérülékeny csoportok védelme
- kockázatértékelésben való közreműködés
- oktatásokban közreműködés
- EVE jegyzék készítésében való közreműködés
- a munkavállalók tájékoztatása a munkaegészségügyi kérdésekről

Munkahigiénés vizsgálat:

A munkahigiénés vizsgálat keretében, amennyiben nem vesz igénybe a munkáltató, vagy a szolgáltató speciális munkahigiénés szakorvosi képesítéssel rendelkező szakembert, a foglalkozás-egészségügyi szolgálat feladata, hogy feltárja a munkakörnyezetben lévő kóroki (fizikai, kémiai, biológiai, ergonómiai, pszichoszociális) tényezőket, kidolgozza a végzett munkából és a munkakörnyezet hatásaiból adódó megterhelés, és igénybevétel mennyiségi és minőségi meghatározására alkalmas eljárásokat. Továbbá olyan vizsgálatokat végez, amelyek eredményeként javaslat tehető a munkából és a munkakörnyezetből származó

SZÉCHENYI 2020

egészségkárosító kockázatok kezelésére (csökkentésére). A munkahigiénés vizsgálat az egészségkárosító kockázat meghatározásához és nyomon követéséhez szükséges. Munkakörnyezeti műszeres vizsgálat keretében egyrészt a munkahelyi légtér fizikai, és kémiai lehetséges kóros tényezői, (gázok, gőzök, aeroszolok, porok okozta légszennyeződés mennyiségi, minőségi vizsgálata), és a lehetséges fizikai kóros (pl. zajszint, infra- és ultrahangszintek, rezgésterhelések, ionizáló és nem ionizáló sugárzásszintek, elektromágneses tér jellemzői) tényezőket vizsgálják. Ide tartozik továbbá a fizikai terhelés, igénybevétel szervezetet érintő hatásainak, az anyagcsere folyamatok változásainak az egyéni szintre vonatkozó vizsgálata is. A szervezetben vizsgálható a biológiai expozíciós mutatók sora jellemzően a vizeletben és a vérben is.

Ennek segítségével megállapítható az anyagok által okozott expozíció mértéke, és szükség szerint, valamint szabályozottság esetén a fokozott expozíció mértéke is. A fokozott expozíció a munkahelyi káros kóros tényezők hatásának a megengedett mértéket meghaladó szintjét jelzik. Azonban ezek a mutatók még képesek visszatérni a szervezett működését normál értékeken belül jelző értékekre. Ez egyértelműen a betegséget megelőző állapotnak tekinthető, és számuk meg kell, hogy haladja a foglalkozási megbetegedések, mérgezések számát. A munkahigiénés vizsgálatért, és mérésekért fizetendő térítés összegéről a megrendelőnek és a vizsgálatot végzőnek kell megállapodnia.

A foglalkozás-egészségügyi szolgálat a munkavállalókat foglalkozás-egészségi osztályba sorolja:

"A" foglalkozás-egészségi osztály

A foglalkozás-egészségügyi osztályok közül a "A" betűjelű a legnagyobb veszélyességi kockázatokkal járó tevékenységeket öleli fel, ebben az esetben 1000 munkavállalónként kell a főműszak idején egy orvosnak és egy szakápolónak jelen lennie a munkahelyen. Ilyenek a bányászat, a kohászat fizikai munkakörei, valamint idetartoznak azok a

SZÉCHENYI 2020

munkavállalók is, akik ugyan nem fizikai munkakörben dolgoznak, de az "A" foglalkozás-egészségi osztályt indokló munkakörnyezetben töltik a munkaidejük több mint 50 százalékát.

Ugyanebbe a foglalkozás-egészségi osztályba soroljuk:

- a rákkeltőkkel exponáltakat,
- a sugárzó anyagokkal, ismeretlen (mérgező hatásuk szempontjából kivizsgálatlan) anyagokkal dolgozókat,
- az állatkísérletes munkakörökben foglalkoztatottakat,
- a kordedvezményre jogosító munkakörökben foglalkoztatottakat,
- a munkaidő-kedvezményre jogosító expozícióban alkalmazott munkavállalókat,
- a vasúti közlekedésben a forgalom lebonyolításával közvetlenül összefüggő, a légi és vízi közlekedésben szakszolgálati vizsgáláshoz kötött munkakörökben alkalmazott munkavállalókat,
- függetlenül a tevékenység ágazati osztályától.

A "B" foglalkozás-egészségi osztály

A következő gazdasági tevékenységek fizikai munkakörei tartoznak, vagy az olyan nem fizikai munkakörök, ahol ilyen munkakörnyezetben töltik a dolgozók a munkaidejük több mint a felét:

- mezőgazdaság, erdőgazdálkodás, vadgazdálkodás,
- építőipar,
- élelmiszerek és italok gyártása,
- dohánytermékek gyártása,
- textíliák gyártása,

SZÉCHENYI 2020

- ruházati termékek gyártása, szőrme-készítés és -festés,
- bőrkikészítés, bőrtermékek és lábbelik gyártása,
- fafeldolgozás,
- kőolaj-feldolgozás és kocszgyártás,
- vegyi anyagok és termékek gyártása,
- gumi- és műanyag termékek gyártása,
- nemfém ásványi termékek gyártása,
- nyersanyag visszanyerése hulladékból,
- szárazföldi és csővezetékes szállítás,
- vízi szállítás,
- légi szállítás,
- bútorgyártás,
- egészségügyi és szociális ellátás,
- állat-egészségügyi tevékenység, nyomdaipari termékek gyártása.

Ebben a csoportban 1200 munkavállalónként kell egy orvost és egy ápolót biztosítani a főműszak idejére.

"C" foglalkozás-egészségi osztály

A "C" foglalkozás-egészségi osztályba sorolhatjuk az "A" foglalkozás-egészségi osztályba nem tartozó ág, ágazat, alágazat, szakágazat ipari, szolgáltató, kutató, számítástechnikai tevékenységgel kapcsolatos fizikai munkakörökben dolgozókat, valamint azokat a nem fizikai munkakörök munkavállalóit, akik a "C" foglalkozás-egészségi osztályt indokló munkakörnyezetben töltik a munkaidejük több mint a felét.

Ekkor elég 1500 munkavállalónként a főműszak idejében biztosítani egy orvost és egy ápolót.

"D" foglalkozás-egészségi osztály

Ebbe a foglalkozás-egészségi osztályba tartoznak a kutatás-szervezési, kulturális, oktatási, egyéb adminisztratív tevékenységet végző munkavállalók, továbbá az "A", a

SZÉCHENYI 2020

"B" és a "C" foglalkozás-egészségi osztályba sorolt tevékenységek nem fizikai munkaköreiben dolgozó, más osztályokba nem sorolt munkavállalói is. Ekkor 2000 munkavállalónként kell a főműszak idején egy orvost és egy ápolót biztosítani.

Ha az ellátandó munkavállalók egynél több foglalkozás-egészségi osztályból kerülnek ki, az egy szolgálat által ellátható létszámot egy képlet segítségével kell kiszámítani.

A szolgáltatás formái lehetnek:

A foglalkozás-egészségügyi szolgáltatásról szóló 27/1995. (VII. 25.) NM rendelet alapján a szolgálat működhet foglalkozás-egészségügyi alapszolgáltatást nyújtó szolgálat, foglalkozás-egészségügyi központ, illetve foglalkozás-egészségügyi szakellátási szolgáltatást nyújtó szolgálat formájában.

A szolgálat az alapszolgáltatás keretében végzi:

- a munkaköri alkalmassági vizsgálatokat, és kezdeményezi az ehhez szükséges szakorvosi vizsgálatokat,
- a foglalkozási megbetegedések, fokozott expozíciós esetek kivizsgálását,
- a munkavégzés egészségkárosító hatásainak vizsgálatát,
- az egyéni védőeszközökkel kapcsolatos tanácsadást,
- a munkavállalók munkakörülményeivel kapcsolatos felvilágosítást,
- külön jogszabályban meghatározottak szerint az 1. alkalmassági csoportba tartozó közúti járművezetők egészségi alkalmassági vizsgálatát.

SZÉCHENYI 2020

MAGYARORSZÁG
KORMÁNYA

Európai Unió
Európai Szociális
Alap

BEFETETÉS A JÖVŐBE

A foglalkozás-egészségügyi központ keretében végzi:

A foglalkozás-egészségügyi központ a fentiekén túl munkahigiénés és pszichológiai, vagy ergonómiai, illetőleg toxikológiai szolgáltatást is nyújt. A foglalkozás-egészségügyi alapszolgálat személyzete mellett a központ elsősorban munkahigiénikus, munkapszichológus, ergonómiai szakembert (mérnök, pszichológus, e területre specializálódott szakorvos) alkalmaz.

A foglalkozás-egészségügyi szakellátás alapszolgáltatást is nyújthat, ha a szakmai minimumfeltételeknek megfelel.

A foglalkozás-egészségügyi szakellátás:

- szakmai alkalmassági vizsgálatot végez a munkanélkülieknek beiskolázás előtt és munkaközvetítés előkészítésekor,
 - a munkanélküli munkaköri alkalmassági vizsgálatát végzi a közhasznú munka előkészítése érdekében,
 - szakellátást nyújt a foglalkozási megbetegedéssel vagy annak gyanújával beutaltak számára,
 - konzultatív tevékenységet lát el más szakterületek orvosai számára a foglalkozási megbetegedések köréből,
 - munkahigiénés tanácsadást ad az alapszolgáltató részére,
 - a megyei tiszti főorvos felkérésére közreműködik a foglalkozás-egészségügyi ellátás megszervezésében, valamint a megyei (fővárosi) foglalkozás-egészségügyi szakfőorvos irányításával az alapellátást nyújtó szolgálatok ellenőrzésében,
 - szakmai alkalmassági vizsgálatot végez a szakképzést folytató intézmények tanulóinak és a felsőoktatási intézmények hallgatóinak,
 - a megváltozott munkaképességű munkanélküliek foglalkoztathatóságát szakvéleményezi a munkaügyi központok számára.
- Másodfokon elbírálja a munkaköri alkalmasságot, a kézilőfegyverek, lőszerek, gáz- és riasztófegyverek megszerzésével és tartásával kapcsolatos egészségi alkalmasságot.

Budapest, 2018. június

SZÉCHENYI 2020

MAGYARORSZÁG
KORMÁNYA

Európai Unió
Európai Szociális
Alap

BEFEKTETÉS A JÖVŐBE